

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
RACHITIDE:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate ornati admodum Viri

D. JOANNIS GOWDIE,

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICAE decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS,

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

RICHARDUS ECROYD, ANGLO-BRITANNUS.

————— *Nec pigeat jam*

Infanti, medicas applicuisse manus.

Effice, ne macies pallentes occupet artus,

Neu notet infirmis pallida membra color.

TIBUL.

Ad diem 10 Junii, horâ locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud G. HAMILTON & J. BALFOUR

ACADEMIAE TYPOGRAPHOS.

M,DCC,LV.

AVUNCULO SUO

PLURIMUM HONORANDO,

GEORGIO SMITH

DE ADDINGHAM,

IN COMITATU EBORACENSI,

S. D.

QUUM hujusmodi Tentamina juvenilia cujusdam Illustris Viri tutelae subjicere consuetudo sit, cur anceps haererem, cui grati animi pignus, qualecunque sit, consecrarem? Measque fortunas laudo, cui secundis auspiciis talem amicum foelicior sors concefferit. Sed minus ob sanguinis affinitatem quam virtutes eximias patrocinium inire tuum anbelus palpi-
to, cujus liberalitatem pauperum praeconia, benevolentiam unitae amicorum laudes, longè latèque proclamant; qui morum integritate vitam ornâsti, eruditionem suavi alacritate temperâsti. Sed ne pudicas aures laeserim, dum sublimiores mentis dotes, quae hominem ornant, enumerare frustra tentarem, ut hanc primam ingenii mei foeturam solito favore prospicias enixè precor. VALE.

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

<https://archive.org/details/b3078461x>

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RACHITIDE.

QUOTIESCUNQUE venustam telluris faciem accurate contemplamur, variasque animantium naturas, elementorum mirabilem situm et vim, corpora caelestia, suos cursus justo tempore absolventia, totiusque harmoniam et dependentiam; clarissimè innotescet (animo studiis melioribus probe imbuto) divini illorum Conditoris sapientia, potentia, gloria, qui terrarum fundamenta stabilivit, metas ponto saevienti sistit, pondere et mensurâ omnia temperavit: attamen in omnibus suis operibus non major gradus consilii, intimas rerum proprietates, universaeque arcana naturae investigantibus adparet, quam in microcosmo humano, si ejus statum contemplemur, vel pro pulchritudine

vel pro usu: omni itaque mentis molimine et artis auxilio enitendum est, ut quantum fieri possit, istud vegetum et coeleste corporis decus, membrorum agilitas, gymnasios et ministeriorum necesse obeundorum aptitudo conserventur, suis rite fungantur muniis viscera organica, sanitas praesens tueatur, omnis morbosa affectio, vitales naturales vel animales functiones impediens, tollatur; et denique, “Curandum est sit mens sana in corpore sano.” Hisce scientiis indefinenter inservire, hisce negotiis vitam consecrare medici provinciam decet: et quoniam

Mos laudandus hujus inclytae Academiae inaugurale specimen ingenii exigit, ab eis qui honorem in medicinae scientiâ ambiunt, quâ nihil praestabilius, nihil humano ingenio dignius, excogitari possit; nullatenus scribendi animo pruriente impulsus, sed tam peritorum arte Apollineâ virorum placitis pie obtemperaturus, morbum tractandum selegi, cognitu facilem, sanatu difficillimum, ambiguum RACHITIDIS vocabulum audientem, quem ferè solus experitur misellus infans.

DE mirandis hujus morbi effectibus, vel nihil omnino, vel saltem ad nostrum propositum neutiquam utile antiquitatis monumenta suppeditant: circa medium saeculi ultimo elapsi inter Britanniae, insulae vernaculae, alumnos, princeps foedum extulisse caput, clarissimorum scriptorum suffragiis certum est; deinde mortalium teneram dehonestans sobolem, suum contagium suasque strages per omnes Borealis Europae plagas diffudisse, exercuisse.

IN prosequendo nostri thematis filo, nequaquam vacillante basi hypotheseôs fallacis freti, aut floridae verborum decipientium pompae studiosi; sed ex certis manifestis phaenomenis verum atque utile aliquid illustrare conemur: attamen quo concinnior nostris paginis nitefcatur ordo, auctorum recentiorum serie methodicâ calcanda est via; et insequuntur

CAUSAE

CAUSAE PROCATARCTICAE.

* *Foelix, qui potuit rerum cognoscere causas !*

CAUSA efficiens in lucem editis censenda est omnis error in rebus nonnaturalibus: sunt autem victus tenuis et vitcidus; potus aquosus et non fermentatus, digestionis negotium turbans; humida aëris dispositio, variis infalubribus exhalationibus referta; externi frigoris excessus; lotio tepida; sanguinis largiores evacuationes; alvi purgatio nimia; sudor copiosus; paludosis in agris vitae transactio; morbosarum nutricum lac lactentis corpori inimicum; morbi praegressi, uti varioli, morbilli, dentitio; dolor continuus; defectus exercitii; etiam externae injuriae, ut stragulis humidis decubitus; mala nutricum consuetudo infantulos pallio stricte involutos diu noctuque brachiis gestantium.

HIS addi potest nondum natis aetas senilis et temperies parentum morbosa, scorbuto, strumis, lue venereâ, arthritide, icterove accep-

ta,

ta, aut qui crapulis et fulvorum vinorum nimis libero ufui indulserunt, miserandae proli labem impertientes.

CAUSA proxima vitium organicum omnibus agnoscitur, scil. laxa firmarum partium fabrica; exinde necesse insequitur fluidorum cacochymia pituitosa, iners, vapida.

DIAGNOSIS.

A NONO mense usque ad sexum aetatis annum, infantes prae caeteris Rachitidis ingressui horrendâ miseriarum phalange obnoxii inveniuntur, citius aliquando tardius fere nunquam, quos, infandum dictu! languentes turpiter consumit, uti tenerum humi purascentem flosculum contagiosus aër.

SYMPTOMATA, quibus hic morbus incipiens infantulorum cunis infestus praesertim dignoscitur, et mali incrementum minitatur, sunt; quando nugantis nutricis blandimenta averfantur, nec amplius deliciarum largitor innocuarum excolitur puerilis lusus, neque
confortio

confortio et garrulis blanditiis lascivientis sodalis delectantur, cujus voces antea reiterare tentârant, uti pastorum sonos antris abdita, balbutiens Echo; quando fratres et sorores simili morbo capti sunt; et sustentacula petunt ignaviae suae auxilium praebentia, prae languore et virium impotentiâ ad minimum trepidant motum, ut ad blandum zephyrum viridantes sylvarum comae; atque si jam pedibus institerint et incessum experti sint, levi de causâ titubando ignavi ab incepto cito deterrentur; assiduam sedendi voluntatem demonstrant, in perpetui decubitûs desiderium transeuntem; quorumcunque artuum motus multum impeditur; et si corpus erectum teneatur, collum flexile capitis nutantis oneri sustinendo impar quaquaversum delabi patitur; ingenium praecox acutum, sensuumque sincerum exercitium; appetitu ferme illaeso. Ingressus morbus adultiorem adeptus gradum, deteriora indicia exhibet; caput magnum futuris amplis interstinctum; color corporis nivis ad instar pallescere incipit; muscoli atrophîâ consumuntur; cutis laxa, abdomen turgide inflatum observatur; frustulatim decidunt nigri dentes temporanei, ossium epiphyse

physes craffiores protuberant ; miris flexionibus incurvantur crura, brachia, spina ; pectus angustum lateribus compressum sterno acuminatum ; respiratio anhelosa et angusta ; arteriae carotides et venae jugulares arundinum stipitem emulantes intumescunt ; facies plena, florida ; extremorum debiliū prava positio et motus ; urina lurida, alvi conditio ut plurimum incerta ; alimentumque non multum mutatum deponitur.

DENIQUE pulsus exilis, creber et durus, atque sitis inexplibilis indigitant febris hectica tabidum depasce corpus, quam fere semper insequitur pressio pede mali moris peripneumonia ; sic magis magisque indies augentur, atque in pejora ruunt mala, donec tandem mors exoptabilis dolores sopiendo tragoediam claudat.

SECTIO cadaverum hoc morbo defunctorum, quibus altius haesit lethale malum, sequentia phaenomena morbose observatu insigniora detexit. Musculi miris modis pallidi flaccescunt ; hic et inde pulmonum parenchyma plurae adnascitur, interdum etiam
universa

universa eorum superficies integram coalescentiam nanciscitur, modo unus modo plures horum viscerum lobi tumoribus et ulcusculis infarciuntur, grandescens jecur quam in statu sano triplo majus haud raro invenitur *, et glandulae omnes lymphaticae justo majores intumescunt, materies sub ossium cavitatibus medullae nomen vix meretur, utcunque cruenti feri faciem induens; collabitur tela cellularis, aut aquis interfusis impletur; totius corporis ossa spongiosa facta è suâ firmâ compage resiliunt; pituitosâ illuvie inundata scatent thorax, abdomen, cerebrique meninges; principium medullae spinalis calvariam egressae in hoc affectu solito durius esse, et obstructum adserit celeberrimus HOFFMANUS †.

RATIO SYMPTOMATUM.

A NONO mense usque ad sextum aetatis annum infantes prae caeteris Rachitidis ingressui, horrendâ miseriarum phalange, obnoxii

* BONET. sepulc. anat. tom. 2. sect. 12. obs. 4.

† HOFFMAN. oper. omn.

noxii inveniuntur, citius aliquando tardius fere nunquam.] Juniores pueri humidior et frigidior temperamento praediti, eorumque solida magis distractilia sunt aetate grandioribus; calor enim insitus ad virilem usque statum intenditur et vitalis facultatis validiorem nixum procreat, ac tonus elasticus magis magisque firmatur: itaque non mirum si morbis frigidis, qualis hic est, aegrius tentati fuerint adulti, quamvis, secundum sententiam jam relatam, infantes mox a partu viderentur huic malo maxime proni, quod tamen experientia non comprobatur, quin potius contra suffragatur; siquidem vix aut quam rarissime ante nonum mensem, nisi haereditarius fiet, hunc affectum incurrunt; quod pendere è mutata victus ratione, scil. quando ab ubere depulsi sunt, verisimile est. En dein exaudiamus clarissimum GLISSONIUM sequentibus verbis differentem, idque eleganter * :

“ LAC enim muliebre tam tenellae aetati saluberrimum alimentum est, praesertim è mammis exsuctum; est quippe cibus simplex et uniformis, multum alens, coctu facilis, et

B

constitutioni

* GLISSON. tract. de rachit. pag. 220.

constitutioni infantum amicus et familiaris : quamdiu ergo hoc alimento commode aluntur, pauciores diaetae errores irrepunt, minusque huic morbo redduntur proclives. Notandum tamen, si lac nutricis non sit in se probum, vel aliàs in se non apte respondeat infantis diathesi, rationem hanc locum non habere : quando igitur nutrix gravida est, aut immoderatus veneri dedita, quando ea cacochymica, aut valetudinaria, aut aliàs aegra, quando ea temulentiae aut crapulae aut insalubri diaetae indulgens ; tutius est, nisi commodior nutrix in promptu sit, ablaetare infantulum.”

QUANDO nugantis nutricis blandimenta averfantur, nec amplius deliciarum largitor innocuarum excolitur puerilis lusus.] Qualege quibusve mediis animus et corpus uniantur inter se invicem, atque unum stabiliant totum, superbiam mortalem superat ; et in mille meditationes abrepti propria de natura ignorantiam lubentes confitemur : tam mirabilis autem intercedit arcta sodalitas et nexus, ut unus aliquo modo utriusvis ruinam minitante affectus, sympathiâ in consensum deducitur alter ; ac inexplicabili hominis beneficio,

ut laedentem excutiamus causam, doloris excitatur generalis idea, fidelis et incorruptus corporis custos periculique imminentis vigil monitor : sin itaque, inchoante malo, vitiatur organorum textura et humorum diathesis, nec debitâ copiâ encephalo secernuntur spiritus animales universis corporis partibus impertienti ; mira ratione compatitur principium sentiens, et aegrotantis notae mentis, ut familiarium sodalitium in deliciis non habeatur, ludendi desiderium ex integro amittatur, nec cautae nutricis blandientibus verbis delectentur.

Quando fratres et sorores simili morbo capti.] Quasdam familias nonnullis malis maxime proclives esse cuivis notum est, ubi affectuum funestorum haereditaria semina in ipsis vitae staminibus radices infixerint, quibus principiis superadditis causis accessoriis, luxuriante incremento pullulare progreditur vivax malum, donec tandem spes parentum et crescentis aevi solatia esuriente falce metit inexorabilis tyrannus, Neccessitas, atque ab eadem domo, ac eadem sorte, lugubri pompa frequentes celebrantur neniae ; et si tali modo affecti fuerint

fuerint fratelli aut fororculae, si facies justo habitior sit, si virium dispendium et languor exercitii impotens tenella membra occupet, incipientis morbi haud levis suspicio ingreditur.

SUSTENTACULA petunt ignaviae suae auxilium praebentia, et ad minimum trepidant motum, atque, si jam pedibus institerint et ambulare inceperint, levi de causa titubando ignavi ab incepto cito deterrentur.] Nullus non novit quam absolute requisita sint ad subigendos humores, nostraeque naturae assimulandos, bonumque sanguinem conficiendum, viscerum vasorumque robur et actio. Hisce deficientibus in aquosum laticem convertitur corporis cruor: quod quidem ex clarissimi LEWENHOEKII experimentis satis ingeniosis ulterius confirmatur; qui microscopiorum ope majores nostri sanguinis globulos rubros, è minoribus serosis conflatos esse fortiore vasorum actione inter se invicem stricte compactis, quâ cessante in suas componentes partes resilientes, se vidisse asseruit: atque suis primordiis animalium solida debilia minore vi in fluida agunt, donec illa firmaverit crescens aetas;

aetas; unde vis coëtrix prostermitur, organa chylopoietica labefactantur, quae aptam corporis nutritioni materiem, animalem indolem saepe circulando adeptam, vasculorum lateribus apponendam nequaquam suppeditant; exinde membrorum debilitas, virium jactura, et cujuscunque motûs impatientia necesse insequuntur.

ASSIDUAM sedendi voluntatem demonstrant in perpetui decubitûs desiderium transeuntem, &c.] Quanquam vis consilii experta mole ruat sua, attamen debilitatis conscientia omnes inclinât animantes supra vires incepta nequaquam tentare, ne diras temeritatis luant poenas.

SI corpus erectum teneatur, collum flexile capitis nutantis oneri sustinendo impar quaquaversum delabi patitur.] Universi colli merasmo consumuntur muscoli, et vim resistentiae scil. capitis pondus, quod in tantam crevit molem, superare impotentes, gravitatis legibus huc vel illuc, ut casus tulerit, inclinari caput necesse est.

INGENIUM praecox acutum, sensuumque sincerum exercitium.] In hoc affectu plenior rivo caput versus fluitare invenitur sanguineus humor, uberiusque solito secerni spiritus animales probabile est; exinde fortassis rachiticorum praecox ingenium, vel quia eorum vita otiiis dedita puerilibus tricis valedixerit, atque eorum cogitationes circa gravia aetate provectiorum consilia versantur, occupantur.

APPETITU ferme illaeso.] Ob suos ventriculos capaces et minus sensiles, satis copiosam alimentorum quantitatem ingurgitare solent Rachitide laborantes, quamvis, ob humoris gastrici et bilis inertiam, extremae famis acutiem vix patiantur; neque nutrimento assumpto probe aluntur corpora, tanta adest organon chylopoieticorum debilitas et impotentia, ut blandum naturae nostrae chylum elaborare nequeant!

CAPUT magnum futuris amplis interstitum.] Pendet ex aucta ossium crassitie, aqua inter piam et duram matrem scatente, cerebrum comprimente et cranium elevante; et si firmam coalescentiam non adhuc adeptae sint

sint futurae, vi crescentis cerebri distendente è sua unione resolutae fatiscunt; uti ingeniosus quidem auctor observavit*, “Cum aliqua corporis pars marcescat et extenuetur, sanguis isti parti impendi solitus in alias corporis partes mandari debet: et cum nulla pars corporis cerebro et hepate sit mollior, et impulsui sanguinis cedere magis apta; facile ab irruentis sanguinis majori copiâ distenduntur, et in tantam molem et incrementum assurgunt.”

COLOR corporis nivis ad instar pallescere incipit.] Firmarum partium color pendet à fluidis contentis; si enim è glandula vel musculo injectione aquosa diluas sanguinem, faciem induit albidam: itaque laxa solidorum conditio, et fluidorum aquosa moles pallidi coloris rationem reddet:

———*Viridis per viscera pallor*
AEgrotas tenui suffundit sanguine venas.

MUSCULI atrophîâ consumuntur.] Perpetuam mutationem patiuntur corporis humani solida, atque illae partes quae actione
 corporis

* R. LOWER de corde, p. 114.

corporis inevitabiliter destruuntur, destructae ab eadem opera reficiuntur, quod Fabricantis sapientiam ineffabilem effert ; verumenimvero ad veram nutritionem perficiendam, non solum fluidorum sed etiam solidorum certae quaedam conditiones desiderantur, scil. articularum et aliorum viscerum in sanguinem actio: exinde sequitur totius massae calor, color, fluor, densitas. Si enim perpetuo attritu vasorum latera periere, neque his causis requisitis in tantum naturae nostrae assimulantur fluida, ut partibus jam amissis adhaereant, resarciant; perpetuum dispendium pati solida et atrophiam consumi rationi consentaneum est.

CUTIS laxa.] Tunicâ muscolari orba, et vi sese contrahendi expers cutis est : itaque si partes contentae extabescant, et suo volumine minuantur, flaccida pendeat corporis theca.

ABDOMEN turgide inflatum observatur.] Mirandam vim aëris elastici praecipue in teneris ventriculis generare solent alimenta quaedam, quo rarefacto, facilem distensionem

stensionem patientur intestina abdominisque muscoli : annotante GLISSONIO *, “ Tumor
 “ hic partim à flatulentia ventriculi et intesti-
 “ norum, partim à magitudine hepatis alio-
 “ rumque viscerum provenit ; aliquando e-
 “ tiam huc conspirat serosa exsudatio in cavi-
 “ tatem abdominis depluens, ascitem inve-
 “ hens ; hoc signum perpetuò fere adest, nec
 “ tamen pro pathognomico habendum, cum
 “ aliis morbis fit commune.”

FRUSTULATIM decidunt nigricantes dentes temporanei.] Nutrimto destituuntur, et aquoso latice è suis alveolis solvuntur dentes ; igitur non mirum si integri defluant vel putredine correpti frustulatim decidant.

Ossium epiphyfes crassiora protuberant.] Pluribus vasculis arteriosis irrorantur epiphyfes quam reliqua ossium substantia, teneriorque eorum compages ; igitur vi liquidi distendentis facilius cedunt, et in maiorem, quam par est, crescunt molem.

MIRIS inflexionibus curvantur crura, brachia, spina.] Liquamen aquosum, quo ob-
 C ruuntur

* GLISSON. tract. de Rachit. p. 273.

ruuntur horum aegrotantium corpora, in cellulas atque ossium interstitia sese infinuando miram mollitiem, crassitiem, et flexibilitatem illis impertire solet; itaque à quavis causa vim aut momentum inferente, scil. musculorum situ et traccióne, mutatur ossium figura quae in miros sinuantur arcus: attamen in aequalem partium nutritionem huc conspirare haudquamquam in dubium voco. Afferuimus suprâ, infantes hoc malo afflictos non modo ad motum sed insistendum pedibus, prae virium defectu, ineptos esse: praeterea nutricum incuriâ, ad hoc vel illud latus nimis diu inclinant, quo onus corporis rébus ambientibus pro levamine suffulciant, unde mirâ ratione distorquetur spina debilis.

RESPIRATIO anhelosa et angusta.] Tumida abdominis repletio et hypochondriorum tensio, liberum diaphragmatis motum deorsum multum impedit, atque vitalis aurâi ingressui vehementer obstat; et jam è sua circulari figura recessit pectus, proinde necessariò minuitur cavi thoracis spatium, compriuntur respirationis organa; illic sanguinis sistitur transitus, atque molestus sensus suffocationis

cationis percipitur ; unde crebra et laboriosa respiratio insequitur, ut sanguini hisce visceribus haesuro concilietur velocior motus.

ARTERIAE carotides et venae jugulares externae arundinum stipitem emulantes intumescunt.] Glandula lymphatica mollioris generis cerebrum est ; itaque facile distenditur, mole augetur et fortiter ad cranium undequaque premitur ; exinde impediatur motus sanguinis ex arteria carotide et vertebrali internis, encephalon ingredientibus : itaque pleniore fluxu ad externum carotidis truncum determinabitur sanguineus humor, unde refluens uberius quantitas per venas jugulares externas revertetur, et exoritur horum vasorum tanta dilatatio.

FACIES plena florida.] Copiosius liquorum supplementum hisce partibus destinatum, hujus phaenomeni rationem explicare videtur.

EXTREMORUM debiliū prava positio et motus.] Magnā pedum distantia, et sic aucta corporis basi, vacillantia membra stabilire

lire conantur ; attamen in incedendo, quando alterutrum pedem è terra elevant, nisi equilibrium corporis in adversum latus inclinando sustentarent, humi laberentur proni ; unde ista mirabilis inter ambulandum jactatio.

URINA lurida.] Ingenti copia versus organa lotium fecernentia distillabit aquosus humor, quae quidem quam in statu sano majora mollioraque deveniunt, non aliàs ac caeterae corporis glandulae, liquorque secretus minorem quantitatem olei et salis animalis in se continet ; unde urina pallida.

ALVI conditio ut plurimum incerta, alimentumque non multum mutatum deponitur.] Quando ob parvam quantitatem et inertiam succorum primis viis inquilinorum minime irritatur tractus intestinalis, ut motu peristaltico sese exonoret, stricta erit alvus ; sed quando suos liquores copiosius effundunt glandulae vagae, lubricis dejectionibus deorsum eliminabitur alimentum, interdum etiam non multum mutatum.

DENIQUE,

DENIQUE, pulsus exilis creber et durus atque fitis inexplibilis indigitant febris hectica tabidum depasce corpus, quam presso pede insequitur peripneumonia lethalis.] Qui contemplatur causas antecedentes, signa atque symptomata, facile videbit hanc febrim habere fomitem perpetuum humoris maligni, qui admistione novi chyli accenditur et cito per totum mechanismum vagatur flammeus ardor, ex assumpto cibo sensibilior in volis manuum, plantis pedum, et malis; pulsus crebrior et fortior, fitis insignis invadit; consumitur corpus, et sceleton pelle tectum representat; lentor phlogisticus sanguine hospitatur; qui quidem ineptum reddit ad vascula capillaria pulmonum transeunda, ibi haerens irrefolubiles obstructions parit immedicabili peripneumoniae, phthisi, &c. ansam praebentes; et tandem supremum obeuntes diem, ad eos qui vixerunt transmigrant.

SYMPTOMATUM, in cadaveribus sese manifestantium paraphrasin exordiri, de industria distuli; memet ipsum adulando ex praecedentium explicatione facili negotio intelligi posse: praeterea—"Cynthius aurem vellit."

PROGNOSIS.

UNIUS cujusque morbi catastrophën cautè pronuciare prudentem medicum decet, ne ab ignaris pro ludibrio habeatur divina scientia ; præstat potius ut non temere in morbis præfagiat futura : imprimis si nondum diu artem exercuerit, donec usu firmior et propriis cognitis erroribus cautior evaserit, ut olim monuit sagax HIPPOCRATES. Veruntamen, præjudicationes nonnullae ex insequentibus phaenomenis desumi possunt.

PRIMO, Si ex nutricis lacte vitiato vel parentum labe morbi semina acceperunt infantes, raro aut nunquam medelam accipiunt.

SECUNDO, Quo citius à partu invadit, eo periculosior ; quia naturae proclivitatem in Rachitidem arguit, vis vitae morbo profligando impar est, et tam tenerae aetati frustra paratur medicina.

TERTIO, Si per longas moras invaluerit malum, ossa incurvata, abdomen tumidum, caput

put magnum et mali ominis alia sympto-
mata adfuerint, vix spei crepusculum e-
lucescit.

QUARTO, Authores practici annotârunt, si
bonis aegri auspiciis superadvenerit febris in-
flammatoria, variolae, tentigo, scabies aut talis
eruptio cutanea, infantulos hoc affectu labo-
rantes sanatos fuisse.

QUINTO, Si rachiticus quintum aetatis an-
num excefferit adhuc vigente morbo, miser
et valetudinarius per totum vitae decursum
evadet, veterisque mali vestigia raro de-
lentur.

SEXTO, Si à solâ regiminis culpâ origi-
nem trahat, et nondum vigorem adeptus sit
morbus, non est cur de eorum salute despe-
remus. Et miseris infantulis opem ferre quid
jucundius? igitur pauca de therapeia tradere
progrediamur.

METHODUS MEDENDI.

OMNI procul dubio pulchra progenies parentum solamen est, perpetuae posteritatis spes et sempiternae foelicitatis pignora habentur ; sed eheu ! quam dolosa suis beneficiis est Fortuna procax ! princeps gaudium in proprium vertitur exitium, sublimem vultum stirpis defoedat edax morbus ! Quis vero mortalium tam crudelis tam effera mente praeditus, ut ocellis lachrymis fluitantibus et mente caducae fortis memori, humanam sobolem tot et tam prodigiosis malis implicatam non misericors prospiciat, et miseriarum levamen omnibus animi nervis non moliatur ? Neque curta est medicaminum classis : radicum et herbarum vis, gelidarum et fumanarium aquarum scatebrae, quas in vallibus apricis, tepente littore, et deserta solitudine, è luxuriante terrarum sinu fuderit supremus omnium Auctor, cujus gloriam indigitant vagantes stellae et errans luna.

*Et quoniam variant morbi, variabimus artes ;
Mille mali species, mille salutis erunt.*

CONSILIA curatoria infrà positis indicationibus versari videntur.

PRIMO, Ut morbi causa, quantum fieri potest, tollatur.

SECUNDO, Ut spissi humores fluidi redantur, atque è corpore eliminentur.

TERTIO, Ut solidorum systema roboretur, ejusque languescens actio in fluida excitetur.

QUARTO, Ut partibus tono vel figurâ vitiatis, restituatur pristina facies.

AD primam indicationem peragendam considerata veniunt, omnia quae morbi ingrati fomitem suppeditare queant; nam, nisi causa morbi fugerit venis, evanidâ spe deluduntur unita medentium consilia: quare, priusquam morbum ipsum pressius impugnemus, causas efficientes aggrediamur, ut quam minimum morbi expugnationi obstant. Sin itaque fumantis littoris aut stagnantis paludis vapor, quem humidis alis vexerat plumbeus Auster, tenellum infecerit corpus, foelicia invisenda sunt

D

arva,

arva, ut soli caelique temperamentum mutetur. Si ex parentum labe ortum duxerit, medicamina huic scopo prospicientia adhibenda sunt. Si ex nutricis culpâ, melior eligenda cui tradendus infans *. Si ex insalubri victûs norma, aliud regimen corpori alendo magis amicum instituendum est.

SECUNDO, Ut spissi humores fluidi reddantur, atque è corpore eliminantur.] Lentore pituitoso Rachiticorum corpora scatere dubitavit hætenus nemo : itaque per organa lymphæ secretioni et excretioni destinata molis aquosæ eliminatio tentanda est, cujus pars maxima extra circulationis leges venulis absorbentibus, ut ut potest, in circuitum abripienda ; et, quia spissior est quam ut vasculorum meandros permeare potest, huic fluor conciliandus : ut olim dictavit Cous senex, “ Quæ movenda sunt fluida prius facere oportet ;” in quem finem instar omnium auxiliorum exercitium est, scil. in cunis agitatio aut nutricum ulnis jactatio, non ad fastidium, sed ad refocillandam corporis mentisque aciem, huc quoque conspirat lenis frictio ; quæ duo fluiditatem humoribus conciliant et systema

* Vide Mons. Petit de maladies des os, p. 569.

ma solidum roborant. Neque hîc negligenda sunt quaedam è regno vegetabili petita ; qualia sunt, rad. raphan. rustic. nasturt. zinzib. sinapi cochlear. et alia, ut sal. vol. c. c. terra foliat. tartar. sal. absynth. &c. Post lentorem resolutum evacuandi sunt humores : igitur,

imo, De purgatione. Omni cautelâ propinanda sunt purgantia drastricta, ut scammon. refina jallap. quae quidem magnum corpori languorem inducere solent.

Rhei ufui insistere potius consilium esset meum ; quod tantis laudibus prosequitur illustris GLISSONIUS : cui etiam adjiciatur Mercurii praeparati aliquot grana ; quoniam in referendis glandulis abstractis huic affectui familiaribus, tantâ pollet vi specificâ.

R. rad. rhei gr. x. calomel. pp. gr. i. M. fiat pulv. quem sumat cubitum iturus bis in septimana, si tulerint vires et aegrotantis aetas.

Pro potu ordinario sequenti utatur formulâ ; R. rad. rhei incif. drach. ii. sem. coriandri drach. i. uvar. passar. exacinar. unc. i. cerevisiae tenuioris lb. ii. Digere sine calore pro usu dicto.

Aquae

Aquae minerales sulphureae saepe miros praestant effectus.

2do, Si superflui humoris fluxum allicere renes versùs animus fert, in usum vocanda sunt plurima balsama naturalia, tereb. Venet. balsamum Gileadens. Peruv. Capivae, quae suo calefaciente stimulo organa urinam separantia irritando lotii copiosius profluvium excitant.

A nonnullis multum laudatur, Tinc. Entis Veneris, cum vino Canarino propriâ dosi.

3tio, Si ad spiracula cutis, vaporis formâ, perspirationis vocabulo evocandus humor : suas efficacias exhibent sales volat. alkalini, Indiaeque aromata.

4to, Emetica leniora multum boni adferre solent : agitando omnes partes, impactos humores fluxiles reddunt, facultatem viscerum excretricem promovent. Verum cuius facile patebit vomitoria pleniori quantitate praescripta pueris hoc morbo correptis multum nocere ; quia tenera aut laesa eorum viscera

viscera tantos in corpore tumultus perferre nequeunt: quapropter circumspectè admodum hoc remedii genus praescribendum, et medicamenti efficacia et quantitas pensitanda. Forfitan insequens haud inconcinna erit formula:

R. vini Ipecacuanhae drach. ii. syr. violar. drach. sem. M. cap. cum regimine.

Neque spernenda sunt fontanellae et epispastica quae è cantharidibus conflantur; namque vasa stimulant et omne viscidum solvunt.

Infantes lactantes quorum ventriculi maxime debiles et delicatuli medicaminum farraginem fastidiosè repudiant: matri vel nutrici ea danda sunt quae lac medicâ virtute temperare valeant.

TERTIO, Ut solidorum systema roboretur, ejusque languescens actio in fluida excitetur.] Roborantium vocabulo intelligi volumus, omnia illa, sive interna sive externa, quae molem et firmitatem solidis impertiunt, ut suas potestates majore vi et facilitate in fluida exerant, illaque densiora et fluidiora reddant.

Imo, De internis. Ut appetitus digestioque revocentur, et bene nutriens chylus sanguinis

guinis massae adjiciatur, amara et stomachica praescribere optarem.

R. infus. amar. simp. drach. vi. sp. lavend. c. drach. sem. M. fiat haust. horâ undecim. matutin. et quintâ pomerid. sumend.

R. decoct. cort. Peruv. simp. unc. sem. confect. card. gr. vi. fyr. è cort. aurant. drach. sem. M. fiat haust, horâ somni capiend.

2do, Sub mali initiis post exercitationem et frictionem, de quibus antea obiter differuimus, nequaquam filendi sunt salutares effectus quos edunt balnea frigida, quae suo frigore corporis fibras sese contrahere cogunt, et totum partium restituunt; ut olim cecinit religiosa Claudiani Musa,

Amissum Lymphis reparant impune vigorem.

At, si jam aliqua viscera infarciuntur, cavendum ne tantus impetus, auxilii loco, incommoda numero carentia inferat; quod hisce signis sciendum. Si citò postquam balneis egressi sunt, totum corpus geniali suffunditur calore et alacres fiunt, multum boni exinde oritur; et, vice versâ: uti Celeberrimus Professor noster MONRO, suis Praelectionibus, observavit, quibus sibi nomen non mediocre uberrimamque consecutus

tus est laudem. Pannis laneis, gummi Benzoino fumigatis, affricetur spina dorsi et abdomen.

TERTIO, Ut partibus tono vel figurâ vitiatis restituatur pristina facies.] Ad curandas ossium deformitates, fasciae, ligaturae, et machinae diversi generis, adaptentur, quae deformitati crescenti contra-agant: neque arduum est opificum ope horum specimina excogitare variis intentionibus satisficientia.

DENIQUE, de victûs ratione versatur thema nostrum; cujus tale regimen instituendum est, quod facili operâ, et sine magno organôn chylopoëticorum debiliū labore humorum indolem ditiescat; hoc spreto vel neglecto incassum sanantes admovemus manus: sit ergo alimentum multum nutriens saepe datum, sed mediocri copiâ, ne obruatur ventriculus; v. g. juscula è junioribus pullis et viperarum carne conflata; caro ovilla, hoedina, vitulina, leniter assata: omnia haec thymo nucis moschatâ vel cinnamomo condiantur; hujusmodi alia pro aegri lubitu varianda, panis potusque probè fermentata sint, victus aquo-

sus,

fus, cane pejus et angue, evitandus est. Nec tamen ab usu veteris Bacchi abstinendum; sed ejus mediocris vis quotidie ingurgitanda.

HISCE curis rite institutis, hisce auxiliis caute adhibitis, foedum morbum tandem abjiciet, pulchraque crescet et vigebit in omne aevum gentium decus fulminantis Britanniae juvenus, quâ nihil praestantius celeri seculorum lapsu unquam vidit TITAN.

F I N I S.